

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1902. Andra Kammaren. N:o 27.

Fredagen den 21 mars.

Kl. 2 e. m.

Sammanträdet leddes af herr vice talmannen.

§ 1.

Justerades protokollet för den 14 innevarande mars.

§ 2.

Herr statsrådet m. m. *H. G. Westring* aflemnade Kongl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående inköp af de enskilda telefon-anläggningarna i Stockholm med omnejd.

Den kongl. propositionen bordlades.

§ 3.

Herr *O. F. Trapp* aflemnade en motion, n:o 178, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag, innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar m. m., hvilken motion på begäran bordlades.

§ 4.

Föredrogos hvar för sig Kongl. Maj:ts vid gårdagens sammanträde bordlagda propositioner till Riksdagen, och hänvisades dervid Kongl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande förordning angående stämpelafgiften till bevillningsutskottet samt Kongl. Maj:ts proposition angående visst förklarande i fråga om försäljning af fastigheten n:o 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm till statsutskottet.

§ 5.

Föredrogs, men bordlades åter lagutskottets utlåtande n:o 31, i sammanhang hvarmed kammaren, uppå hemställan af herr vice talmannen, som förmälte sig hafva härom samrådt med Första Kammarens talman, beslöt, att berörda utlåtande skulle uppföras å föredragningslistan för lördagen den 5 nästkommande april främst bland två gånger bordlagda ärenden.

Lagutskottets härefter föredragna utlåtande n:o 32 blef jemväl å nyo bordlagdt.

§ 6.

Föredrogs statsutskottets memorial n:o 33, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslagen under riksstatens sjette hufvudtitel.

Punkten 1:o.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 2:o.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Punkterna 3:o—5:o.

Lades till handlingarna.

§ 7.

Vidare föredrogs hvart för sig och godkändes sammansatta banko- och lagutskottets betänkanden:

n:o 1, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af § 19 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897; och

n:o 2, i anledning af väckta motioner om ändring i §§ 2, 13 och 25 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.

§ 8.

Ang. undervisningsväsendet vid rikets universitet m. m. Efter föredragning vidare af Andra Kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande n:o 14, i fråga om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående undervisnings-, examens- och studieväsendet vid rikets universitet och Karolinska institutet, lemnades på begäran ordet till:

Herr von Schéele, som anförde: Herr talman, mina herrar! Hvad vidkommer den hemställan, som här föreslås, så har jag intet att tillägga till hvad som rör det generella, ty uti det afseendet är jag i allt väsentligt ense med utskottet. Det synes mig, som om utskottet någorlunda fullständigt redogjort för hvad i det hänseendet behöfver sägas. Det är minskning af examenstiden, som utgör hufvudsyftet, och detta syfte synes mig till alla delar godt, likasom de vägar, som anvisats, på det hela taget förefalla rigtiga.

Men när jag så kommer öfver till det särskilda, är det blott den juridiska fakulteten, som blifvit berörd, jemte den medicinska,

nemligen såvidt som det talas om Karolinska institutet. Men den fakultet, jag under 21 år såsom lärare tillhört, är lika väl som de nämnda fakulteterna i behof af vissa förändringar, syftande till samma mål. Det lär väl vara herrarne, åtminstone flertalet af oss, bekant, hurusom en underdånig petition blifvit uppsatt af snart sagdt samtliga teologie studerande vid Upsala universitet, hvilken nu ock blifvit till ecklesiastikministern aflemnad. De önskemål, som de deri framställt och inför Kongl. Maj:t framburit, öfverensstämma väsentligen med hvad jag sjelf under min lärareverksamhet funnit vara önskvärdt, och utgöra sådant, för hvilket också jag i min mån verkat. Måhända har också det gjorts, att petitionärerna satt sig i förbindelse med mig med hänsyn till den underdåniga framställningen, och jag skall därför tillåta mig att till protokollet anföra deras önskemål, som tillika varit och äro mina egna. De sammanfattas af de teologie studerandena uti följande sju moment:

1:o) att teologisk-filosofisk examen må anordnas endast med hänsyn till dess uppgift att direkt förbereda för teologiska studier och på så sätt, att minskning i studietiden beredes;

2:o) att de examina, som kunna afläggas inför teologisk fakultet, blifva följande: teologie kandidatexamen, teologie licentiatexamen och praktisk teologisk examen;

3:o) att teologisk kandidatexamen inrättas såsom en rent teoretisk, fullt sjelfständig examen i fakultetens alla discipliner, eventuellt i två afdelningar;

4:o) att teologie licentiatexamen afläggas i tre af fakultetens examensämnen, eventuellt i två afdelningar och med rätt till efterpröfning;

5:o) att såsom enda, men ovilkorlig fordran för behörighet att aflägga teologie licentiatexamen stadgas godkänd teologie kandidatexamen;

6:o) att praktisk teologisk examen, med öfningskursen vid universitetet inskränkt till en termin, inrättas såsom en fullt sjelfständig examen, obligatorisk för dem, som efter fullbordade akademiska studier ämna inträda i praktisk presterlig tjenstgöring;

7:o) att dimissionsexamen må medföra behörighet att aflägga den nya teologie licentiatexamen.

På samma gång jag sålunda öfver hufvud funnit önskvärdt, att inom Riksdagen i denna sak en röst höjes äfven från teologiskt håll, är det ett par punkter, som i den ifrågavarande petitionen förekomma, vid hvilka jag tillåter mig fästa särskild uppmärksamhet. Den ena gäller anordningen af den teologisk-filosofiska examen, som utgör underlaget för de teologiska studierna. Ut i den sammanfattning, jag uppläste, säges helt generelt, att denna examen »må anordnas endast med hänsyn till dess uppgift att direkt förbereda för teologiska studier och på så sätt, att minskning i studietiden beredes». Men jag anser ganska viktigt, att

Ang. undervisningsväsendet vid rikets universitet m. m.
(Forts.)

Ang. undervisningsväsendet vid rikets universitet
m. m.

(Forts.)

man äfven beaktar hvad som blifvit af de teologie studerandena sagdt om vidden och beskaffenheten af detta underlag. Det kan, säga undertecknare af petitionen, inskränkas till att omfatta endast tre ämnen, nemligen hebreiska, grekiska, hufvudsakligen nytestamentlig, och teoretisk filosofi med hufvudvigt på 19:de århundradets filosofi, allt under förutsättning af mogenhetsexamen på latinlinien. Häri instämmer jag, med undantag af den dymedelst uttalade önskan om hufvudvigtens läggande på 19:de århundradets filosofi. Jag finner nemligen kännedomen om den gamla, klassiska filosofien, såsom innehållande de typiska formerna för filosofiens hela följande historia, minst lika viktig som att känna den närmaste tidens ofta förvirrade filosofiska utvecklingsformer.

Den andra punkten uti ifrågasatta framställning, vid hvilken jag vill fästa afseende och som icke heller är i sammanfattningen särskildt berörd, då der blott säges, att man anser, att den praktiska öfningskursen bör vara inskränkt till en termin, är petitionärernas uttalade önskan om ett stadgande, att teologie studerande skulle någon kortare tid under församlingspastors ledning hafva före den praktiska examen deltagit i praktisk presterlig tjänstgöring. Dervid vill jag blott erinra dels om vigten af dessa ledares lämplighet, enär helt visst icke hvar och en församlingspastor kan vara lämpad för detta värf, dels rörande tidpunkten för sagda kurs, hvilken enligt min öfvertygelse lämpligast förläggas mellan de teoretiska och praktiska examina. Att de teologie studerandena sålunda finge tillfälle att under minst ett halft år tjäntgöra ute hos erfarne prestmän, är någonting, som synes mig lika betydelsefullt, som man ansett det vara, att en blifvande jurist, innan han aflägger juridisk grad, får någon tid sysselsätta sig med praktisk utöfning af hvad till detta kall hörer.

Med dessa erinringar, herr talman, anhåller jag få uttrycka min liffiga anslutning till hvad i nämnda hänseende blifvit af de teologie studerandena i Upsala förebragt samt instämmer uti utskottets föreliggande hemställan.

Herr Zetterstrand: Herr talman, mina herrar! I likhet med den föregående talaren vill jag till alla delar instämma uti utskottets hemställan. Jag har emellertid begärt ordet för att uttala önskvärdheten deraf, att vederbörande fakulteter redan nu måtte, utan att afvakta den föreslagna utredningen, vidtaga de reformer, som kunna genomföras i den utaf motionärerna åsyftade riktning.

Här vill jag fästa uppmärksamheten särskildt på en sak. Juris kandidatexamen kräfver, såsom alla veta, ganska lång tid och omfattar en hel mängd ämnen. Dessa skulle på sätt och vis kunna uppdelas i två särskilda slag. Det ena slaget är af beskaffenhet, att det visserligen är af vigt för studierna att lära sig desamma, men icke af vigt att hålla dem i minnet ständigt. Dit

räknar jag nationalekonomi, folkrätt, encyclopedi och dylikt. Den andra gruppen har deremot en mera aktuel betydelse för embetsmannaverksamheten, såsom t. ex. civil- och kriminalrätt m. m. Nu lär man, enligt hvad jag försport, hafva vid Lunds universitet vidtagit den synnerligen praktiska åtgärden att uppdelat på något sätt juris kandidatexamen i två afdelningar, den första omfattande nationalekonomi m. m. och den andra dessa verkligen juridiska studier, civilrätt m. m. Man kan ju då lätt tänka sig, hvilken fördel det är för de studerande att sålunda få examen uppdelad i två afdelningar. Detta måste ju för dem innebära en väsentlig lättnad i deras studier. Det är gifvetvis en fördel äfven för deras föräldrar och målsmän, hvilka ju i följd häraf kunna utöfva en bättre kontroll, om de studerande verkligen sköta sig väl. Saken har naturligtvis också stor betydelse för skuldsatta studerande, då de ju lättare kunna erhålla hjälp och lån, sedan de tagit en afdelning af examen. Efter hvad jag försport, har också denna delning af juris kandidatexamen vid Lunds universitet på alla håll helsats med tillfredsställelse, och då saken visat sig kunna ega rum vid detta universitet, vill det synas mig, som om den helt naturligt också skulle kunna ega rum vid det andra universitetet. Jag vill därför uttala den förhoppning, att samma praktiska anordning, som är vidtagen vid Lunds universitet, också måtte vidtagas vid universitetet i Upsala, liksom jag vill hoppas, att äfven i öfrigt vederbörande må, oberoende af den begärda utredningen, vidtaga de anordningar, som redan nu kunna komma till stånd, för att studierna vid universitetet måtte kunna bedrivas på ett så praktiskt sätt som möjligt.

Ang. undervisningsväsendet vid rikets universitet m. m.

(Forts.)

Herr Björck: Herr talman! Äfven jag vill i denna viktiga fråga säga några ord, icke för att motsäga utskottet, utan blott för att ytterligare påpeka vigten deraf, att, om, såsom jag antager, Kongl. Maj:t skulle komma att gå i författning om några bestämmelser i enlighet med hvad utskottet hemställt, man också måtte införa nödig kontroll deröfver, att professorerna verkligen hålla sig vid de kurser, som komma att föreskrivas. Som det nu är stäldt, är det blott alltför vanligt, att unga professorer skola visa sig nitiska och höja fordringarne för de studerande, och på detta sätt hafva fordringarne allt jemt ökats och äro nu så höga, att de rent af förderfva både studierna och de studerande.

Vid de utländska universitetet skiljer man på embetsexamina och de vetenskapliga profven. Embetsexamina äro en sak för sig, och de vetenskapliga profven, som hufvudsakligen bestå i doktorsafhandlingar och hvad dermed står i sammanhang, en sak för sig. Vid en stor del af universitetet på kontinenten finnas särskildt för den fakultet, jag tillhör, bestämmelser, huru lång tid, som skall ätgå för läkareutbildningen, och denna är i Tyskland och Österrike bestämd till 9 semestrar, d. v. s. 4 1/2 år, och är det »författ-

Ang. undervisningsväsendet vid rikets universitet m. m.
(Forts.)

ningsenligt regleradt, hvad som hvarje semester skall genomgås.» Här i Sverige deremot utgör ofta en läkares utbildningstid 10, 11 å 12 år, och detta är ju alldeles för mycket, ja, för gale. Nu syftar jag visst icke särskildt på professorerna inom min fakultet, ty de göra nog sitt bästa, det vet jag väl, för att söka förkorta studietiden och rå måhända ej för att anordningarne här i landet äro sådana de äro, men det förekommer inom alla fakulteter en tendens, att studierna förlängas snart sagdt i det oändliga. I afseende särskildt å embetsexamina finnas vid de utländska universiteten föreskrifter om bestämda semestrar, under hvilka kurserna för dessa skola vara genomgångna, och sedan afläggas examen inför en särskild pröfningskommission. Sålunda är t. ex. för öfverlärareexamen vid de tyska och österrikiska skolorna föreskrifvet, att de studerande skola vid universitet åhöra tre års föreläsningar i vissa ämnen, som äro af särskild betydelse. De behöfva icke heller tillbringa hela studietiden vid samma universitet, utan kunna öfvergå från det ena universitetet till det andra. När de sedan skola taga examen, göra de det icke för samma professorer, hvilkas föreläsningar de åhört, utan inför en examenskommission, hvilken icke består af de professorer, som meddelat undervisning åt de studerande, utan åtminstone till större delen af andra personer. Detta gör, att professorerna måste utveckla allt nit på det sätt, att de undervisa sina lärjungar så väl som möjligt på den bestämda tiden för att icke sedan få skam af dem, då de af dem undervisade komma inför examenskommissionen. Det gäller då för dem icke att höja fordringarne och oupphörligt säga till de studerande, att den och den och den boken skola ni läsa, utan framför allt undervisa dem på bästa sätt.

Derför har jag, ehuru jag på det lifligaste instämmer i utskottets utlåtande, hvilket jag varit med om att utarbete, velat säga, att det är af högsta vigt, att kontroll utöfvas deröfver, att professorerna icke stegra fordringarne efter sitt godtycke, utan att man noga kontrollerar, att de föreskrifter härom, som måste utfärdas från högre ort, äfven efterleivas. Det synes mig vara angeläget, att de unge männen icke förstöra sin bästa tid på för långa studier och derigenom sent komma i sin blifvande verksamhet och då kanske med bruten arbetskraft. Dessutom komma de efter den långa studietiden ofta ut i lifvet skuldsatta öfver öronen, och med dessa skulder få de sedan laborera under en stor del af sitt kommande lif, och det är gifvet, att de här af blifva nedtryckta och försvagade.

Vidare är det från nationalekonomisk synpunkt klart, att, om landet skall få embetsmän, som nödgas genomgå så långa kurser, dessa också skola hafva större pretentioner på löner m. m. Från alla synpunkter är det således af vigt, att studierna ordentligt kontrolleras, så att tiden för examens tagande icke blir längre, än

som är nödvändigt, för att embetsmännen nöjaktigt skola kunna sköta hvad af dem kan fordras.

Herr *Vahlquist* instämde häruti.

Vidare till anteckning förekom icke. Utskottets hemställen bifölls, och skulle jemligt § 63 mom. 3 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första Kammaren.

§ 9.

Häruppå föredrogs Andra Kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande n:o 15, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ordnande af hospitalsväsendet i riket; och yttrade dervid:

Herr *Byström*: Herr talman, mina herrar! Som herrarne minnas, så hade vi en fråga här i Riksdagen, som rörde hospitalsväsendet i åtskilliga delar af vårt land. Särskildt i ett par punkter var det en ganska lifvig debatt om hvad man borde göra för att förbättra hospitalsväsendet. Nu har åter denna fråga, visserligen i annan form, kommit före vid riksdagen. Då det sålunda är tillfälle att säga ett par ord i denna ganska viktiga fråga, har jag velat taga detta tillfälle i akt.

Som vi veta, så är det ungefär 10,000 personer, som lida af sinnessjukdom här i landet, och det finnes icke utrymme på våra sjukhus för närvarande för ens halfva detta antal. Dessutom är det väl en 6,000 personer eller något mera, som äro idioter. Ställningen är sådan, att förhållandena synas mig mana kraftigt till att så skyndsamma åtgärder som möjligt vidtagas för att anordna en förbättrad vård för alla dessa sinnessjuka. Nu har utskottet, som haft denna motion om händer, naturligtvis afstyrkt densamma på den grund, att för ett par år sedan Riksdagen beslöt en skrifvelse till Kongl. Maj:t, för att utredning skulle åstadkommas om det behof, som förefinnes i det här fallet. Nu har denna utredning pågått i ett par år och det säges i detta utskotts betänkande, att hvad städerna angår, har man endast kunnat komma till något resultat rörande fyra tiondedelar af befolkningen. Om det skall gå proportionsvis lika långsamt, så skulle det taga 2 à 3 år, ja, derutöfver, innan man kunde få utrönt, hur förhållandena i detta hänseende der äro.

På landsbygden har det visserligen gått något fortare, så att der äro redan $\frac{2}{3}$ af det område, som det här gäller, nu undersökta. Mig synes emellertid, att det borde kunna gå något fortare. Jag tycker, att förhållandena äro så ömmande, att de skulle mana till så skyndsamma åtgärder som möjligt för att förbättra ställningen för dessa sinnessjuka.

Med hvad jag nu yttrat har jag blott velat säga, att jag tycker, att utskottet möjligen kunnat antyda, att det hade ansett önskvärdt, att denna utredning hade fortgått snabbare, än hvad nu synes vara förhållandet. Jag har naturligtvis icke något yrkande att göra, men jag har velat uttala min mening, att frågan kräfver en så snar lösning som möjligt.

Herr Lindvall: Utskottet kunde enligt mitt förmenande ej yttra sig annorlunda, än hvad det gjort.

Frågan ligger ju under utredning hos Kongl. Maj:t; och att då åter komma med en skrifvelse i detta ämne ansåg utskottet icke vara lämpligt.

Jag yrkar bifall till utskottets förslag.

Vidare anfördes ej. Hvad utskottet hemställt bifölls.

§ 10.

Andra Kammarens andra tillfälliga utskotts slutligen föredragna utlåtande n:o 16, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående åtgärder till skydd mot djurplågeri under transporter, blef likaledes godkänt; och skulle, jemlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första Kammaren.

§ 11.

Till bordläggning anmäldes statsutskottets memorial n:o 34, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslagen under riksstatens fjerde hufvudtitel.

§ 12.

Justerades protokollsutdrag.

§ 13.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *K. H. G. von Schéele* under 8 dag. fr. o. m. den 26 mars
och » *C. F. Vahlquist* » 12 » » » 22 » .

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,38 e. m.

In fidem
Herman Palmgren.

Torsdagen den 27 mars.Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.**§ 1.**

Justerades det vid kammarens sammanträde den 15 innevarande mars kl. 11 f. m. förda protokoll; hvarefter för justering upplästes det vid fortsatt sammanträde samma dag kl. 7 e. m. förda protokoll.

Dervid yttrade

Herr Eklund i Stockholm: Herr talman! Jag har begärt ordet för att rätta en uppgift, som jag lemnade i mitt anförande rörande punkten 10 angående statens bidrag till registrerade sjuk-kassor. Jag nämnde nemligen i detta mitt anförande, att kongl. jernvägsstyrelsen hade afslagit en ansökning från en registrerad sjuk-kassa, innehållande begäran, att dess medlemmar skulle berättigas att mot rabattbiljetter resa till årsmötet. Sedermera har jag emellertid blifvit underrättad om, att med denna sak förhåller sig så, att visserligen ett sådant afslag först lemnats, men att jernvägsstyrelsen på förnyad ansökan lemnat bifall till densamma. Jag anhåller endast att få detta antecknad till dagens protokoll.

Vidare anfördes ej. Ifrågavarande protokoll godkändes.

Härefter justerades protokollen för den 18, den 19 och den 20 i denna månad.

§ 2.

Herr statsrådet m. m. *A. T. Odelberg* aflemnade Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen:

med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge;

angående fortsättning och afslutande af gradmätningen å Spetsbergen m. m.;

angående upplåtelse af rätt till bearbetande af marmorfyndigheter å kronojord; och

angående upplåtelse af kronan tillhörig mark vid Koskullskulle grufva i Norrbottens län.

Ifrågavarande propositioner bordlades.

§ 3.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kongl. Maj:ts på kammarens bord hvilande proposition till Riksdagen angående inköp af de enskilda telefonanläggningarna i Stockholm med omnejd.

§ 4.

Herr *O. F. Trapps* vid kammarens senaste sammanträde aflemnade motion, n:o 178, hänvisades till Riksdagens särskilda utskott n:o 1.

§ 5.

Härefter föredrogs statsutskottets memorial n:o 34, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslagen under riksstatens fjerde hufvudtitel.

Punkten 1.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Punkten 2.

Hvad utskottet under angifven förutsättning hemställt blef, i hvad detsamma afsåge Andra Kammaren, godkänt.

Punkten 3.

Lades till handlingarna.

Punkterna 4 och 5.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

§ 6.

Ordet lemnades på begäran till

Herr *A. Hedin* i Stockholm, som yttrade: Herr talman! Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fosterbarns vård innehåller en hel del bestämmelser om nya åligganden för kommunalnämnderna. Det oakadt framställes det anspråk, att detta ärende skulle vara af sådan natur, att Kongl. Maj:t finge derom förordna i kraft af § 89 regeringsformen och således endast behöfde begära Riksdagens yttrande i frågan och sedan fatta beslut, oberoende af hvad Riksdagen kunde hafva att säga. Detta är betänkligt; öfver-

trädelser af grundlag vore då solklar. Men ännu betänkligare, om möjligt, är den teori, på hvilken detta baseras, och hvilken uttalas i departementschefens andragande till statsrådsprotokollet, nemligen att — när helst det behagar en föredragande att tillstyrka Kongl. Maj:t och få Kongl. Maj:t att godkänna hans åsigt — att, om någonting innebär en s. k. »utvidgning» af bestämmelser, som förut tillkommit på ekonomisk lagstiftningsväg, dessa utvidgningar, af hvad omfattning och beskaffenhet de än vara må, skola falla under Kongl. Maj:ts ekonomiska envælde. Detta har föranlett mig att nu skriva en motion, som jag anhåller att få aflemna, med yrkande, att Riksdagen skall *för sin del beskuta* om denna lag och göra sitt besluts giltighet beroende deraf, att denna Kongl. Maj:ts nu framställda åsigt öppet och klart frånträdes och att man icke ens försöker, som åtskilliga gånger förut skett, att genom tillkrånklad promulgationsingress åtminstone rädda skenet af en rättighet, som Riksdagen har motsatt sig.

Härefter öfverlemnade herr Hedin en motion, n:o 179, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fosterbarns vård; hvilken motion på begäran bordlades.

§ 7.

Till bordläggning anmäldes dels konstitutionsutskottets utlåtande n:o 2, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse af 1 § 11:o tryckfrihetsförordningen, dels ock Första Kammarens protokollsutdrag, n:o 135, innefattande delgifning af kammarens beslut öfver dess tillfälliga utskotts betänkande n:o 3, angående skrifvelse till Konungen i fråga om tryggad besittningsrätt åt innehafvare af vissa å de åt presterskapet anslagna annex-, mensal- och stomhemman befintliga lägenheter.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 3,3 e. m.

In fidem
Herman Palmgren.

Onsdagen den 2 april.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

Sammanträdet leddes af herr vice talmannen.

§ 1.

Justerades protokollet för den 21 nästlidne mars.

§ 2.

Herr statsrådet m. m. *N. L. A. Claëson* öfverlemnade Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen:

angående godkännande af uppgjortt förslag i fråga om uppförande vid Upsala hospital för Upsala läns räkning af en vårdanstalt för sinnessjuka;

i fråga om ändringar i nådiga förordningen angående en postsparbank för riket den 22 juni 1883;

med förslag till förordning angående handel med konstgjorda gödselmedel;

angående ändring af bestämmelserna om statsunderstöd åt uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn och arbetshem för sinnesslöa; samt

angående ålderstillägg å lönen för lektorn vid tekniska elementarskolan i Borås *J. R. Åkerlund*.

De kongl. propositionerna bordlades.

§ 3.

Föredrogos för remiss till utskott Kongl. Maj:ts vid kammarens senaste sammanträde aflemnade propositioner till Riksdagen, och hänvisades dervid Kongl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge till bevillningsutskottet samt följande propositioner till statsutskottet, nemligen:

angående fortsättning och afslutande af gradmätningen å Spetsbergen m. m.;

angående upplåtelse af rätt till bearbetande af marmorfyndigheter å kronojord; och

angående upplåtelse af kronan tillhörig mark vid Koskullskulle grufva i Norrbottens län.

§ 4.

Härefter föredrogs och hänvisades till Riksdagens särskilda utskott n:o 2 herr A. Hedins i Stockholm å kammarens bord hvilande motion, n:o 179.

§ 5.

Konstitutionsutskottets häruppå föredragna utlåtande n:o 2 blef åter bordlagdt.

§ 6.

Härefter föredrogs Första Kammarens protokollsutdrag, n:o 135, innefattande delgifning af kammarens beslut öfver dess tillfälliga utskotts betänkande n:o 3, angående skrifvelse till Konungen i fråga om tryggad besittningsrätt åt innehafvare af vissa å de åt presterskapet anslagna annex-, mensal- och stomhemman befintliga lägenheter; och beslöt kammaren att hänvisa ifrågavarande ärende till kammarens tillfälliga utskott n:o 3.

§ 7.

Till bordläggning anmäldes Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 17, angående en af herr E. G. H. Åkerlund väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående förenkling af arbetsmetoderna inom den civila och ecklesiastika förvaltningen m. m.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag.

§ 9.

Ledighet från riksdagsgörömalen beviljades herr *E. A. Lindvall* under tre dagar från och med morgondagen.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,43 e. m.

In fidem
Herman Palmgren.

Rättelser.

I Andra Kammarens protokoll n:o 16
sid. 24, rad. 12 nedifrån *står*: hälften af vår export af trä
läs: hälften af hela vår export, eller
lika mycket som vår export af trä

I Andra Kammarens protokoll n:o 19
sid. 25 rad. 24 nedifrån *står*: på vår *läs*: i vår
» 25 » 19 och 20 » » löfbeklädda » lafbeklädda
